

καὶ εἶμαι τόσο ἀδυνατὸς ποὺ μπράβους δὲν φοβοῦμαι,
 νέους μουδὲ τοὺς γέροντες, κανένα δὲν λυποῦμαι,
 μόνον πλανῶ τοὺς γέροντες ὅγιά νά ξεφαντώνω,
 πληγώνω τους μὲς στήν καρδιά κ' ἔχουν μεγάλον πόνον.
 Καὶ ἀποστάτα κι ἄδικο κι ἀσπλαχνο μ' ὀνομάζου
 καὶ οἱ ρουφιάνες φίλο τους μεγάλωνε μὲ κρᾶζου,
 γιὰτ' εἶμαι νά παντρεύω ἐγὼ κ' ἐκείνες περβατοῦνε
 καὶ κάνουν μαντατοφοριές καὶ μ' ἐδεκεῖνες ζοῦνε.
 Ἐμὲ μὲ κρᾶζουν Ἐρωτα καὶ γιὸ τῆς Ἀφροδίτης,
 ὅπου δοξεύγω τὲς καρδιές καὶ κάνω σὰν πετρίτης.
 Τώρα νά δῆτε θάμασμα ὁπῶχω νά σᾶς φέρω,
 ὁπῶνα νιὸν ἐδόξεψα κι ἀκόμα κ' ἓνα γέρο.
 Τῆς Πουλισένας σήμερον κάνω μεγάλη χάρη,
 τοῦ γέροντα τὰ δυὸ ἄμπιτα σήμερα νά τοῦ πάρει.
 Καὶ σὲ λιγάκι βγαίνει ὁ νιὸς κι ἀρχίζει νά σονάρει,
 νά κάμει τὴν ἀγαπτικὴ ἀγάπη νά τοῦ πάρει,
 νά δῆτε καὶ τὸ γέροντα ὁπῶχασε τὸ νοῦ του
 καὶ γιὰ παπούτσια του φορεῖ φελλοὺς τοὺς νυχτικούς του.

30

35

40

45

ΑΤΤΟ ΠΡΩΤΟ

ΣΕΝΑ ΠΡΩΤΗ

Νικολὸς καὶ Κατσάραπος μὲ τὴν κιτάρρα.

ΝΙΚ. Ἐμας ἐπά, Κατσάραπε, στὸ σπίτι τοῦ κεράς μου,
 καὶ ἂν ἤξευρες πῶς ἄφτουσι τὰ φύλλα τοῦ καρδιάς μου
 καὶ πῶς τρέμου τὰ μέλη μου, κρίνω πῶς μ' εἶχες κλαίγει
 καὶ ἀλύπητη τὴ μοῖρα μου καὶ ἄπονην εἶχες λέγει,
 γιὰτὶ δὲ βλέπω τὰ ἴμορφα καὶ πλουμιστά τοῦ κάλλη
 τὴ σκότιση νά διώξουσι τοῦ νοῦ μου τὴ μεγάλη.
 Ποῦ 'σαι, Κασσάντρα μου ἀκριβή, ποῦ 'σαι καὶ δὲν προβαίνεις
 νά σβήσεις τοῦ καημένης μου καρδιάς τοῦ πληγωμένης
 τὴ λαύρα κι ὅλους τοὺς καημούς, μόνο μὲ τὴ θωριά σου,
 καὶ ὁ νοῦς μου ὁ φοβιζόμενος, γροικώντας τ' ὀνομά σου,
 νά διώξει τὴν τρομάρα μου καὶ ἀπὸ 'δεπὰ μὲ πλησο
 δρόσος καὶ περιδιάβαση σπίτι μας νά γυρίσω;

5

10

Σονάροντας τὴν κιτάρρα. Ρίμες.

Πρόβαλε κορασίδα μου, πρόβαλε νά σὲ δοῦσι
 τ' ἄμμάτια μου τοῦ ταπεινοῦ, νά παρηγορηθοῦσι·
 πρόβαλε, δῶσ' τῶνε τὸ φῶς, σὰν ἦσου μαθημένη,
 μὲ τὴ γλυκειά σου τὴ θωριά, ψυχὴ μου ἀγαπημένη.

15

ΚΑ. Πρόβαλε, ναῖσκε, πρόβαλε, μηδὲν ἀργεῖς, κερά μου,
 τοῦτα τὰ λόγια τ' ἄνοστα πῶς τὰ μισᾷ ἡ κοιλιὰ μου!
 Κοιμᾶσαι θέλει ἀληθινά, γιὰ κείνο δὲν προβαίνει·
 δὲν ἐκαλοξημέρωσε καὶ θές τὴ σηκωμένη
 νά στέκει νά σὲ καρτερεῖ νά δεῖ τὸ πρόσωπό σου,
 σὰ νά μὴν εἶχε λογισμό παρὰ τὸν ἐδικό σου;

20

Τούτη τὴν ὥρα κάθε εἷς γλυκότητα κοιμᾶται
 κι ἀναπαυμένος μηδεμιὰ δουλειά του σκιάς θυμᾶται
 κ' ἐμεῖς ἐσηκώθηκαμε σύναυγα σὰ χαλκιάδες 25
 κ' ἐπὰ στὴ ρούγαν ἤρθαμε νὰ λέμε πελελάδες.
 Σκιὰς κολατσιό ἄς εἴχαμε κάμει, μὰ τ' ἄντερά μου
 βουρβουρακιάζου καὶ πονοῦ, καὶ μάχεται ἡ κοιλιά μου.
 Τοῦτες δὲν εἶν' καλὲς δουλειές, μὴδὲ ποσῶς μ' ἄρῃσιν·
 βλέπτεσε, μὴν τοὶ κάμεις πλιό, ἂ μ' ἀγαπᾷς, ποτέ σου. 30
 ΝΙΚ. Πῶς θὲς νὰ λείπω ἀπὸ 'δεπά, Κατσάραπε ἀδερφέ μου,
 πῶς θέλεις νὰ μπορῶ ὁ φτωχὸς νὰ ζήσω ἄλλου ποτέ μου,
 ἄνέν κι ἀπ' ἄλλο δὲ μπορεῖ πρᾶμα θροφή νὰ πάρει
 τὸ πρικαμένο μου κορμί, μόνον ἀπὸ τὴ χάρη 35
 τῶν ἀμματιῶ τσῆ κόρης μου, καλὰ καὶ τὰ καημένα
 τ' ἀμμάτια μου, σὰ δὲν τὴ δοῦ, μένουσι τυφλωμένα.
 ΚΑ. Ἵντα καλὴ θροφή 'βρηκες νὰ δίδεις τοῦ κορμιοῦ σου
 μὲ δίχως ἔξοδο κιαιμιά νὰ δίδεις τοῦ κυροῦ σου!
 Πρέπει τσῆ τσῆ Κασσάντρας σου νὰ τσ' ἔχεις πλήσα χάρη,
 γιατί σὲ ζιοῦ τ' ἀμμάτια τσῆ καὶ τὸ ψωμί ἀβαντσάρε· 40
 κι ἂν ἔναι κ' ἤθελε μπορεῖ κιόλας νὰ σ' εἶχε ντύνει,
 καλομοιριά δὲν ἦτονε στὸν κόσμον σὰν αὐτεῖνη.
 Ποτέ μου δὲν ἀγάπησα νὰ βλέπω κόρης κάλλη,
 οὐδὲ παιγνίδια, οὐδὲ χαρές, οὐδὲ ξεφάντωση ἄλλη.
 Σὲ τσιγκνισμένο μαγερεῖο καὶ καπνερὸ καλλιὰ 'χω, 45
 πούρι νὰ ψήνου τίβοτσι, πάσα καιρὸ νὰ λάχω,
 παρὰ στὸ πλιά ὁμορφύτερο καὶ ξακουστὸ παλάτι.
 Κάτεχε κι ἂ σοῦ φαίνεται, κυρ Νικολό μου, κράτει.
 ΝΙΚ. Ἄν ἤξευρες τὰ πάθη μου καὶ τὴν πολλή μου ἀγάπη
 κι ἂν ἔναι καὶ κιαιμιά φορὰ σ' εἶχε δοξέψει, ἄξάπη, 50
 τῆς Ἀφροδίτης τὸ παιδί, φαρμάκιν εἶχες λέγει
 λογιάζω πῶς τὸ φαγητὸ καὶ πάντα σου εἶχες κλαίγει.
 ΚΑ. Δοξεύγει μου καθημερνῶς ἡ πείνα τὴν κοιλιά μου
 κ' ἡ ὄρεξη τοῦ φαγητοῦ μοῦ σφάζει τὴν καρδιά μου.
 Ρίφι ψημένο δὲ θωρῶ γῆ ὄρνιθες γῆ καπόνους 55
 γῆ κριάς παχὺ μαγερευτό, καὶ νὰ μὴν ἔχω πόνους.
 Πόσες φορὲς ἡ τσελαδιά μ' ἔσφαξε τὸν καημένο,
 πόσες ἡ λαρδομαγερεῖα μ' ἔχει θανατωμένο!

Ρύζι κατάσπρο κι ὁμορφο μὲ ζάχαρη περίσσα,
 πόσες φορὲς θυμώντας το τὰ σάλια μου ἐκινήσα! 60
 Ὡ μακαροῦνες μὲ τυρὶ καλὰ ζαφορισμένες
 κ' ἐσεῖς μου μυζηθρόπιτες, πολλὰ μου ἀγαπημένες,
 πόσες φορὲς σασὲ ζητῶ καὶ συχναναστενάζω
 κι ἀπὸ τὰ βάθη τσῆ καρδιάς μὲ πεθυμιὰ σὰς κρᾶζω!
 ΝΙΚ. Καθὼς θωρῶ δὲν ἔγνωσες ποτέ σου τὴν ἀγάπη. 65
 ΚΑ. Γνώθω τήνε καὶ καίγει μου τὰ σωθικά τ' ἄξάπη.
 Μιὰ πού 'ρθεν ἀπὸ τὸ χωριό, τὴ λέγουσι Πλατίνα,
 μοῦ σφάζει μέσα τὴν καρδιά, νὰ ζήσω, μ' ὅλα κείνα,
 ποτέ μου δὲν τὴ συντηρῶ καὶ νὰ μὴδὲ κινήσου
 τὰ σάλια μου νὰ τρέχουσι.
 ΝΙΚ. Καὶ ποιά 'ν' αὐτή; 70
 ΚΑ. Θυμήσου,
 μιὰ κοπελιά μᾶς ἔφερε τὴν ἄλλη ὁ μετοχάρης,
 γυναίκαν ἄς ἐδύνουσου, ὁμέ, νὰ μοῦ τὴν πάρεις!
 ΝΙΚ. Δὲν εἶδα κοπελιά κιαιμιά, μὴδ' ἄλλην ἔφερε μᾶς,
 παρὰ δεμένη μοναχὰς μιὰν ἀπὸ τοὶ σκροφιές μᾶς. 75
 ΚΑ. Καὶ πῶς σοῦ φαίνεται ἡ σκροφιά; Τούτῃ 'ναι πού μὲ σφάζει,
 τούτῃ 'ναι πού μὲ τυρανᾷ καὶ τὴν καρδιά μου βράζει
 κι ὄντα τὴ δῶ, λουκάνικα κι ἀπάκια λογαριάζω
 κι ἀπὸ τὴν τόση πεθυμιὰ κλαίγω κι ἀναστενάζω.
 ΝΙΚ. Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀγαφτικὴ κιαιμιά ἄλλη δὲν ὁμοιάζει 80
 τσ' ἀντίληψής σου σὰν αὐτή, τσ' ὑπόληψής σου μοιάζει.
 ΚΑ. Μοιάζει μου, ναῖσκε, μοιάζει μου καὶ μόνο δῶσε μοῦ τη,
 σὰν πεθυμῶ τὸ γάμο μου νὰ κάμω μετὰ τούτη.
 Μὰ τοῦτο δὲν εἶν' τίβοτα, μὰ πέ μου, στὸ Θεό σου,
 ἂν ἡ Κασσάντρα σ' ἀγαπᾷ, ποιοῦ 'ναι τ' ἀμπόδιστρό σου 85
 καὶ δὲν παγαίνεις μιὰ φορὰ νὰ τὴν καταχορτάσεις,
 μὰ κλαίγεις μόνο στὰ στενὰ καὶ στέκεις νὰ χτικιάσεις;
 Ἐγὼ θωρῶ νὰ σὲ γελᾷ μὲ τὴ γλυκεῖα τσῆ γλώσσα.
 Συμπάθησ' μου, τὴ σήμερο δὲ θὰ πιστεύγεις τόσα,
 περιτοπλιάς τῶ γυναικῶ, πού 'ναι τὸ φυσικό τως 90
 νὰ 'χουν σ' τσ' ἀγαφτικούς τωνε διπλὸ τὸ πρόσωπό τως.
 Τοῦτο 'ναι τὸ συνήθι τως, δείχνουσι πῶς μισοῦσι
 τσ' ἀγαφτικούς ὅπ' ἀγαποῦ, καὶ τσ' ἄλλους περγελοῦσι

ΑΡΜ. Ὁ δαίμονας τὸν ἔφερε καὶ τ' ἄντερά μου τρώει!
Μ' ἄς εὕρω σκιὰς ἄλλη ἀφορμὴ ἂν τύχει νὰ μ' ἀφήσεις.
Ὅιμέ, ὀιμένα, τ' ἄντερα, συμπάθῃς μου, νὰ ζήσεις,
ῶφου, καὶ πῶς χτυποῦσινε, σποῦσιν ἃ δὲ γλακήσω
στὴ σέκμα τὸ γοργότερο. 305

ΔΑ. Στάσου νὰ σοῦ μιλήσω,
καὶ ἁπόκεις ἅμε ὅπου κι ἃ θές.

ΑΡΜ. Γῆ ἄσι με, γῆ γεμίζω
τοῖ βράκες μου· δὲ μὲ γροικῶς πῶς συχνοπορδαλίζω;
Μισεῖναι ὁ Ἀρμένης στὸ σπῖτι του.

ΔΑ. Ἄν ἤθελε μ' ἀφουκραστεῖ, πῶς ἤθελα τὸν κάμει
μ' ἓνα ἀργομέστο μοναχὰς νὰ τρέμει ὥσάν καλάμι!
Μ' ἄς πάγω στὸ σκολεῖο κ' ἐγώ, κ' ὕστερα νὰ γυρέψω
τὸν κύρη του τοῦ Νικολοῦ νὰ τονὲ μαντατέψω. 310

ΣΕΝΑ ΕΒΔΟΜΗ

Ἀρκολιά, Πουλίσένα καὶ Ἀννούσα.

ΑΡΚ. Πάντα μου σ' εἶχα γνωστική, μὲ φρόνηση μεγάλη,
μὰ τώρα φρονιμότερη παρὰ γυναῖκαν ἄλλη,
γιατὶ σὲ στράτα, σὰ θωρῶ, θὰ βάλεις τὸ παιδί σου
κέρδος νὰ κάμει, καταπῶς τὸ ἄκαμες κι ἀπατῇ σου.
Κεράτσα Πουλίσένα μου, μὴ στέχεις ν' ἀνιμένεις,
φεύγει ὁ καιρὸς καὶ ὕστερα τίβοτας δὲν ξεστένεις.
Μαγάρι καὶ πρωτύτερας νὰ ἔλεες μοῦ γροικῇσει,
ὄντε τὴ ζήτα ὁ Μπρετσαλδῆς νὰ σοῦ τὴν προικίσει.
Μὰ τοῦτο θέλω μοναχὰς πάντα σου νὰ θυμᾶσαι,
μ' ὅσους σοῦ λάχου, σπλαχνικιά, σὰ θέλει ἡ τέχνη, νὰ ἴσαι.
Βλέπεσε μὴ μοῦ τὴν κρατεῖς, εἰς τὴν τιμή, τ' Ἀρμένη,
γιατὶ θὰ δεῖς στὸ ὕστερο πῶς μένεις κομπωμένη.
Οὐδὲ σ' τὸ ἄρχές σου μὴ ζητᾷς τοῖ πλερωμὲς μεγάλες,
νὰ μὴ σοῦ φεύγου σάν πουλιά νὰ πηαίνουσι σ' τοῖ ἄλλες.
Κάλλιο τὸ λίγο καὶ συχνιὸ γεμίζει τὸ σακούλι,
καὶ στὴ φτηνεῖα κατέχεις τὸ πῶς γλακοῦσιν οὔλοι.
Κάνε καλὴ θωριά ὁλωνῶ κι ὅσο μπορεῖς τοὺς γέλα, 315 320 325

μὲ γρίνια μὴν ἰδεῖ κιανεῖς ποτέ σου τὴν κοπέλα,
κι ὅσο μπορεῖς ἀγαφτικούς τὴν κάμε πάντα νὰ ἔχει,
γιατὶ κακὸ μὲ τοῖ πολλοὺς δὲν ἤμπορεῖ νὰ λάχει·
τὸ πρᾶμα ὀπῶνας μοναχὸς δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμει,
ξεῦρε πῶς κάνουνσι οἱ πολλοὶ γῆ χώρια τως γῆ ἀντάμι. 330

Ποιὸς εἶν' καλὸς γιὰ δούλεψη, ποιὸς ὀγιά νὰ χαρίζει,
καὶ ποιὸς μὲ τὴν παλληκαριά τὸ ἔχθρους νὰ φοβερίζει.
Γιαῦτος λολάγγρα τὴν κρατῶ καὶ ἀγνωσιὰ μεγάλη
ὄντεν ἀκούσω πῶς κιαμιὰ κιανέναν ἀποβγάλει. 335

ΑΝΝ. Δασκάλισσά ἴσαι ἀληθινὰ μὲ δίκιο μοναχὴ σου,
κορόνα εἰς τὴν τέχνη μας πρέπει τῇ κεφαλῇ σου.
Τοῦτα τὰ δασκαλέματα κιαμιὰ ἄλλη δὲν κατέχει,
φίλαιναι καὶ μαστόρισσα χαρὰ στὴν ὅποια σ' ἔχει. 340

ΑΡΚ. Στὴν κάμεραν ἄς εἶν' ὁ εἷς κι ἄλλος εἰς τὴν αὐλή σου,
κι ἄλλος ἀπ' ὅξω τοῦ στενοῦ, κι ὅλη τὴ δύναμή σου
βάνε τσι νὰ ζηλεύουσιν ὁ ἓνας μὲ τὸν ἄλλο,
γιατὶ σοῦ τάσσω διάφορο νὰ ἔχεις πολλὰ μεγάλο.
Μὰ πάνω σ' ὅλα βλέπεσε, κεράτσα Πουλίσένα,
νὰ σασὲ βαρεθεῖ ποτὲ μὴν κάμετε κιανένα. 345

Πάντα ἄς μισεύγου ἀπ' αὐτὴ κι ἄς μὴν πολυχορταίνου,
γιατὶ ἀνοστίζει τὸ πολὺ φιλὶ καὶ δὲ γιαιγέρνου.
Ὡ, ἡ καημένη ἡ μάνα μου, ἄγια τὰ κόκκαλά τη,
κ' ἴντα πολλὰ καλὰ ἴσανε τὰ δασκαλέματά τη!
Θυμοῦμαι τὴν μιὰ φορὰ νὰ θὰ διαβεῖ στὸν Ἄδη,
μόνο γιατὶ ὁλονύκτισα μ' ἓνα μου φίλο ὁμάδι. 350

ΠΟΥ. Κατέχεις το πολλὰ καλὰ, θαρρῶ, κερά Ἀρκολιά μου,
τὸ πῶς σ' ἐκράτου πάντα μου ὥς γιὰ δασκάλισσά μου,
κι οὐδὲνα πρᾶμα ἔκαμα λείποντας ἡ βουλή σου,
ἀφρόντις σὲ ἐγνώρισα, κατέχεις τὸ ἀπατῇ σου.
Τὰ μαῦρα ἐσύ ἴσουν ἀφορμὴ κ' ἐρίξα, σὰ θυμᾶσαι,
καὶ πάντα μου εὐχαρίστου σου κ' ἐπολυχρόνιζα σε,
γιατὶ τ' ἀμμάτια μου ἄνοιξες, κι ἀπὸ φτωγῇ καὶ χήρα
διάφορα καὶ ξεφάντωσες χίλιες τοῦ κόσμου ἐπῆρα.
Γιὰ τοῦτο τὰ μοῦ λὲς ἐδᾶ, κάτεχε, θέλω κάμει·
τάσσω σου τὴν Κασσάντρα μου νὰ τὴν σμίξω ἀντάμι
μ' ὅσους κι ἂν ἔναι βολετό· καλὰ ἴμαι βγοδωμένη 355 360 365

νά κάθεται νά χαίρεται μόνο με τὸν Ἀρμένη!
 Σὰ βάλει χέρα στὸ πουργί κι ὅποιος τορνέσα φέρνει
 κρασί με δέχως διάφορο τάσσω σου πὼς νά παίρνει.
 Ἡ κερά Ἀνέζα τοῦ στενοῦ θυμοῦμαι μιὰν ἡμέρα
 νά με διατάσσει σπλαχνικά, νά λέγει: «θυγατέρα,
 τὰ ροῦχα σου κι ἀγαπτικοὺς πάντα νά συχναλλάξεις,
 ὅσο μπορεῖς στὰ βρόχια σου πλιότερους γιὰ νά μπάζεις.
 Μὰ βλέπε μόνο, μοῦ ἔλεγε, μὴν ἀγαπᾶς κιανένα,
 κι ὀλίγο θάρρος ὅλοι τὼς ἄς ἔχουν ἀπὸ σένα.
 Κάμε συχνιά νά τσι κρατεῖς σὲ φόβο καὶ σ' ὀλπίδα.
 Κακὸ σ' ἐκεῖνη πού καλὰ δὲν ξεύρει τὴ σκριμίδα!»
 APK. Καλότατο δασκάλεμα σοῦ ἔδωκε, καὶ θυμοῦ το,
 καὶ με τὴ θυγατέρα σου σὲ τάξη βάλε μοῦ το.
 Θυμᾶσαι το, πόσες φορὲς σοῦ τό πα στὴν ἀρχή σου
 κ' ἐσένα ἀλλότες τοῦτα δά, γιὰτὶ πολλὰ ἀλαφρῇ ἔσου,
 κι ὅποιος στὸ σπίτι σου ἐμπαινε, δυὸ μῆνες ἔτρωγέ σε,
 κι ὡσὰ λολή ὁπού ἔσουνε, ἐκωλογύριζέ σε.
 ΠΟΥ. Πάσα κιαιμιὰ δὲν ἔμπορεῖ παρὰ σ' τσ' ἀρχὲς νά σφάλει.
 APK. Ἐλλὰ θωρῶ σε πὼς συχνιά σφάλματα κάνεις πάλι.
 Ἰντὰ ἔλεες στὸ σπίτι σου νά πάρεις τὸ μαριόλο
 τὸν Κουστουλιέρη;
 ΠΟΥ. Ἀληθινά, τοῦτό ἔκαμα ὅλο ὅλο
 τὸ σφάλμα ἀπὸ καιροὺς πολλοὺς.
 APK. Ἀμή, ὦ ἡ καημένη
 ἡ κερά ἡ γυναῖκα του, ἡ κακοπαντρεμένη,
 γιὰ τὰ πολλὰ του βάσανα ἐπῆγε στὸ καρτέρι.
 ΠΟΥ. Τὸν πόδα του στὸ σπίτι μου πλιό του δὲ θέλει φέρει.
 Μ' ἄς πηαίνομε, κερά Ἀρκολιά, σπίτι μου κι ἀπατὴ σου
 διάταξε τὴν Κασσάντρα μου σὰ νά ἔτονε παιδί σου.
 APK. Ἄς πηαίνομε, κι ἄς τὴν, κερά, κ' ἐγὼ τὴνὲ διατάσσω,
 γιὰτὶ καὶ με τὸ Νικολό πὼς νά χαρεῖ τὴν τάσσω.
 Σὰ δεῖ τοὶ βέστες τσ' ὁμορφες, τότες θαρρῶ κ' ἐκεῖνη
 τὴν ὀρεξὴ τὴν σκληρὴν λιγάκι ν' ἀπαλύνει.
 ΠΟΥ. Ἀννούσα, γλήγορα ἔμε σύ, καμπόσο ἀγόρασέ μου
 κάπνισμα νά θυμιάσομε, ἀργά ναι, φαίνεται μου.
 ANN. Πιάσε τοὶ βέστες, βάστα τοι στὸ σπίτι μετὰ σένα.

ΠΟΥ. Γιὰ τες ἐπά.

ANN. Πιάσ' τοι καλὰ, σὰν τσ' ἔχω διπλωμένα.

ΠΟΥ. Ἄ σ' ἀπαντήξει Ὁράτσιος, πὲ νά μοῦ συμπαθήσει,
 γιὰτὶ ἀπόψε δὲ βολεῖ σπίτι μου νά δειπνήσει.

ΣΕΝΑ ΟΓΔΟΗ

Ἀννούσα μοναχή.

Κασσάντρα κακορίζικη, κάλλιό ἔταν ὀγιά σένα
 νά ἔσου στὰ χέρια τῶν Τουρκῶ κι ὄχι στὴν Πουλίσένα.
 Δὲν εἶσαι θυγατέρα τσῆ, γιὰ κείνο λογαριάζει
 σὰ μούλα μυλωνιστικὴ νά σὲ συχναγωγιάζει.
 Μὰ τοῦτο μόνο μοῦ πονεῖ, πὼς θέλει νά σὲ δώσει
 ἔνοὺς γέρου κακοπόδαρου νά σὲ πρωτομερώσει.
 Πήγαινε κ' ἔρχου, Νικολό, μόνο με τὸ λυρόνι
 τραγοῦδει κι ἀναστέναζε, κι ἄλλος ἄς ξεφαντώνει!
 Ὅιμένα, κι ἄς τὸν ἡῤισκα, τοῦτα τὰ πρικαμένα
 μαντάτα σκιὰς νά τοῦ ἔλεγα, νά βρεῖ μόδο κιανένα
 νά ἔχεν ξηλώσει τὴ δουλειὰν ἐτούτη πού ὀρδινιάζου,
 γιὰτὶ καθάρια συντηρῶ πὼς τ' ἄντερά του βράζου.

Τέλος τοῦ δεύτερου ἄππου.

ANN. Θαμάζομαι τὸ Νικολὸ πῶς δὲ θωρῶ στὴ στράτα
τούτη, σὰν ἤχαρε συχνιά, νὰ μάθει τὰ μαντάτα.
Ὡ, πόσα ἔχει νὰ χαρεῖ, πόσα ν' ἀναγαλλιάσει!
Στὸν οὐρανὸ δίχως φτερὰ φοβοῦμαι μὴν πετάσει.
Μὰ τὴν Ἀνέζα τοῦ στενοῦ θωρῶ καὶ μουρμουρίζει·
μὰ τὴν ἀλήθεια, μηδὲ γεῖς λογιάζω δὲ γνωρίζει
γυναῖκα πλιὰ καλύτερη· σὰ νὰ 'μουνε παιδί τση
σπίτι τση μ' ἀποδέχεται μ' ὅλη τὴν ὄρεξή τση.
Σὲ μιά μερὰ θὲ νὰ συρθῶ τὰ λέγει νὰ γροικήσω,
κ' ὕστερα θέλω σπλαχνικά νὰ τὴνὲ χαιρετήσω.
ANE. Μὰ τὴν ἀλήθεια, μηδὲ γεῖς δὲν πρέπει νὰ πιστεύει
τὰ λόγια οὐδὲ κιανενός, πιστὰ νὰ τοῦ δουλεύει,
γιατὶ σὰν κάμει πάσα εἷς, σὰ θέλει, τὴ δουλειά του,
σκιάς νὰ στραφεῖ νὰ μασὲ δεῖ δὲν ἔχει πλιὸ τῆ βιά του.
Τοῦ κολονέλου ἐδούλεψα κ' ἡ χάρη ἡ ἐδική σου
μοῦ βόηθησε, ἅγια Παρασκή, μὰ νὰ μὲ γεβεντίσου
σ' ὅλη τὴ χώρα ἐλόγιαζα. Πούρι καλὰ ἐτελειώθη
τὸ πράμα μὲ τὴν τέχνη μου κι ἄθρωπος δὲν τὸ γνώθει·
κ' ἐδὰ θὰ πηαίνω νὰ 'ρχομαι στὸ σπίτι του ὁλημέρα
νὰ βγάλω δυὸ κακόλιτρες ἐκ τῆ δικῆ του χέρα.
'Ανάθεμά τονε κι αὐτὸν κι ὅσους μασὲ κρατίζουν
τὸν κόπο καὶ τὸν ἴδρο μας, καὶ τ' ἄλλα δὲ γνωρίζου,
σὲ πόσα χίλια βάσανα μπαίνομε οἱ καημένες
μὲ φόβο ν' ἀπομείνομε μιὰν ὥρα ντροπιασμένες,
καὶ πῶς τούτῃ 'ν' ἡ τέχνη μας, τούτῃ 'ν' ἡ ἐσοδεία μας
καὶ τ' ἀργαστήριον ὅπου ζεῖ κ' ἐμᾶς καὶ τὰ παιδιὰ μας.
'Αργόχερο δὲν ἔχομε, μόνο τὴ δόλια γλώσσα
καὶ τὰ καημένα ψόματα, κι ὁλημερνὶς τὰ τόσα
κίντυνα πὸν μᾶς βάνουσι, ὅπ' ὅλες μας μποροῦμε
νὰ διακονίζομέστανε καλλιὰ 'τονε νὰ ποῦμε,
περιτοπλιάς τῇ σήμερο, ὅπου κι ἀνὲ περάσεις,
χίλια κοράσα συντηρᾷς κι ὅπου κι ἂ θέλεις, ράσεις.

275

280

285

290

295

300

Δὲν εἶν' ὁ κόσμος σήμερο σὰν ἦτονε κι ἄλλότες,
ὅπου γυναῖκα στὸ στενὸ δὲν ἔβλεπες ἐτότες,
κι ὅπου 'χεν ἀγαπᾷ κιαιμιά, χρειά 'το σὲ ρουφιάνες
μέρα καὶ νύκτα νὰ γλακᾷ κ' εἰς ἄλλες παραμάνες.
Χρειά 'το τὸ σακούλι του νὰ τρέχει σὰν τὴ βρύση
γιὰ νὰ μπορέσει μιὰ φορὰ μόνο νὰ τσῆ μιλήσει.
Καὶ τότε εἶχαμε κ' ἐμεῖς διάφορον οἱ καημένες,
τότες κ' ἐμεῖς ἀξίζαμε κ' ἤμεστα γυρεμένες.
Μὰ τώρα πᾶσι οἱ πολιτικὲς τέσσερεις στὸ τορνέσι,
κ' ἡ τέχνη μας ἐχάθηκε καὶ πρέπει νὰ μᾶς κλαῖσι.
Σ' τοὶ πόρτες ὅλες στέκουσι, τοὶ γειτονιὲς κρατοῦσι,
στὰ παραθύρια κρέμονται, σ' τοὶ φόρους πορπατοῦσι,
κι ἀναγελοῦ καὶ προσκαλοῦ καὶ κράζου κι ἀγενίζου
κι ἄρπου τοὶ ἄντρες φανερά καὶ μέσα τοὶ σφαλίζουν·
κι ἀνὲν καὶ λάχει καὶ κιαιμιά νὰ κάμει τὴ μεγάλη,
στὴν πόρτα τση μηδὲ ποσῶς νὰ μὴ θὲ νὰ προβάλει,
μὲ τοὶ γραφὲς δουλεύεται καὶ μὲ τοὶ κουτρουλὲς τση,
κι ὡσὰν τὴν κάτω, ὅσο μπορεῖ, σκεπάζει τοὶ δουλειὲς τση.
Κι ὡσὰν τὸ λέγω, δὲ μπορεῖ πλιὸ μας κιαιμιά νὰ ζήσει,
κι ὁληθινὰ, κεράδες μου, τὴν τέχνην εἶχα ἀφήσει,
ἀνὲν οἱ δυὸ γῆ τέσσερεις πολλὰ μου ἀγαπημένες
'νορίτισσες μοῦ λείπασι, ὅπου μὲ ζιοῦ οἱ καημένες.
'Ἦσαν ἐκκλησιαστικὲς καὶ τὸ Θεὸ φοβοῦνται,
καὶ νὰ πλερώνου δούλεψες σὰν τσ' ἄλλους δὲ λυποῦνται,
μόνο κουρφὰ θὲ νὰ περνοῦ, κ' εἰς ἄλλο δὲ λογιάζου,
κι ἀπόκεις τὸ τορνέσι τως μετὰ χαρᾶς ξοδιάζου.
Μὰ τὴν Ἀννούσα συντηρῶ, κ' ἵντὰ 'χει καμωμένα
θὰ τὴ ρωτήξω σήμερον ἡ κερά Πουλίσένα
μὲ τὸν Ἀρμένη, ἡ πολιτικὴ, γιατί ὅλα μοῦ τὰ χώνει,
καλὰ καὶ τούτῃ σήμερο νὰ μοῦ τὰ φανερώνει.
Καλῶς τὴ θυγατέρα μου!

305

310

315

320

325

330

ANN. Κερά μου Ἀνέζα, γειά σου!
Περίσσα ἐλιγοψύχησα νὰ δῶ τὴν ἀφεντιά σου.

ANE. Γιὰ κείνο ἦρθες κ' ἤρθες με, ὅπου 'μου ἀρρωστημένη,
κ' ἔλεγα πῶς μὲ χάνετε ὅλες σας τὴν καημένη.

335